

og partskonferencen skal udstikke retningslinier for adgangen til og anvendelsen af de finansielle ressourcer. Mekanismens funktion varetages af en institutionel enhed, som Artikel 39 bestemmer midlertidigt skal være Den Globale Miljøfacilitet (GEF) under UNDP, UNEP og Verdensbanken.

Artikel 22.

Konventionens bestemmelser berører ikke parternes rettigheder og pligter i medfør af andre internationale aftaler, med mindre sådanne rettigheder og pligter kan forårsage betydelig skade på eller udgøre en trussel mod den biologiske mangfoldighed.

Artikel 23 – 42.

Artiklerne indeholder en række institutionelle bestemmelser, herunder om partskonferencer, ikrafttræden (når 30 lande har ratificeret konventionen), sekretariat, en videnskabelig komité, protokoller og bilæggelse af tvister.

Bilag I.

Der opregnes hvilke typer økosystemer, levesteder, arter og gener, som det især er vigtigt at beskytte.

Bilag II.

Der fastsættes retningslinier for voldgift og mægling.

4. Danmarks opfyldelse af konventionen.

Opfyldelse af konventionen i Danmark medfører ikke umiddelbart behov for lovændringer.

Danmark har i forvejen en meget omfattende regulering af naturbeskyttelse og bæredygtig udnyttelse af naturressourcerne – ikke mindst gennem den nyligt vedtagne naturbeskyttelseslov. Den danske handlingsplan for miljø og udvikling (1988), handlingsplanen for et bæredygtigt landbrug, strategier for henholdsvis naturskove og bevaring af genressourcer hos træer og buske er yderligere tiltag, der er sat i værk for her i landet at fremme det, som også er konventionens mål: bevaring og bæredygtig udnyttelse af den biologiske mangfoldighed.

Dertil kommer, at bestemmelserne i konventionen i vidt omfang er formuleret således, at det er op til de partskonferencer, der vil blive afholdt, når konventionen er trådt i kraft, at aftale den nærmere udmøntning af konventionens forpligtelser. Inden for specifikke områder vil der skulle forhandles og udarbejdes protokoller med mere konkrete forpligtelser.

Nogle af de mest konkret formulerede forpligtelser i konventionen er indeholdt i bestemmelserne om ad-

gang til genetiske ressourcer og om bioteknologi. Disse bestemmelser påkalder sig derfor umiddelbart den største interesse i relation til spørgsmålet om national opfyldelse.

Konventionens Artikel 15.5 vedrører indsamling og udførsel af genetiske ressourcer. Det vil typisk være i-lande, som er interesserede i at indsamle og udføre genetiske ressourcer fra u-lande. Bestemmelsen bygger på et princip om, at adgang til genetiske ressourcer kræver en forudgående tilladelse fra myndigheden i det pågældende land (kaldet »prior informed consent«), med mindre det pågældende land har truffet beslutning om ikke at anvende dette princip.

Med hensyn til import af genetiske ressourcer skønnes der at være hjemmel til at regulere dette i naturbeskyttelseslovens § 30 stk. 1 jf. § 71 stk. 1. Regler af denne art vil dog kræve nærmere aftale mellem konventionens parter, ligesom en EF-regulering vil kunne være hensigtsmæssig.

Bortset fra hvad der følger af bestemmelser om fredning af dyre- og plantearter, begrænsninger i handel med m.v. med udryddelsestruede dyr og planter samt restriktioner med hensyn til indsamlingsstedet i konsekvens af fredninger samt almindelige ejendomsretlige grundsætninger o. lign., gælder der ikke i Danmark et forbud mod indsamling og udførsel af genetisk materiale eller en generel regel om, at dette kræver en særlig tilladelse, for at materialet lovligt kan udføres. Der synes heller ikke at være behov for at introducere sådanne regler, som i givet fald vil kunne fastsættes med hjemmel i naturbeskyttelseslovens § 30.

Konstateringen af, at princippet om »prior informed consent« i almindelighed ikke gælder for udførsel af genetiske ressourcer i Danmark, og at der heller ikke – i hvert fald ikke for tiden – synes at være et behov for sådanne regler, må anses for at være tilstrækkeligt til at opfylde kravet i konventionens Artikel 15.5 om, at der skal træffes en beslutning om ikke at anvende »prior informed consent«.

En anden bestemmelse, Artikel 15.6, foreskriver, at et land, der modtager genetiske ressourcer (typisk et i-land) skal sørge for, at oprindelseslandet (typisk et u-land) kommer til at deltage i den forskning, som bygger på de pågældende genetiske ressourcer. Desuden skal modtagerlandet bestræbe sig på at give oprindelseslandet del i det økonomiske udbytte af genetiske ressourcer på baggrund af gensidigt aftalte vilkår mellem oprindelses- og modtagerland.

Denne bestemmelse hører ligeledes til dem, hvis nærmere opfyldelse må drøftes nærmere mellem parterne, før det præcist kan vurderes hvilke tiltag, der kræves på nationalt plan.